

Referat av seminariet ”Blå mat från vattenbruk i norra Sverige – ny kunskap, nya möjligheter?” den 4 februari 2026 på KSLA och Zoom

Den 4 februari samlades intresserade och sakkunniga kring den blå näringens utveckling i norra Sverige på KSLA för föreläsning och panelsamtal.

Dagen inleddes av moderator Eva Thörnelöf, som presenterade ämnet och upplägget för dagen. Första talaren Anders Kiessling, professor vid SLU, tog avstamp i det faktum att mer mat behöver produceras. Idag är de marina resurserna de lägst utnyttjade och därför även de som kan skalas upp mest. Efter en överblick över fiskodlingens historia och genomgång av de olika system som används idag, tog Wallenbergprofessor Øystein Evensen över. Han talade om mötet mellan vild och odlad fisk och de sjukdomar som kan spridas däremellan. Rymning av odlad fisk kan vara problematisk och rymningsprevention är även sjukdomsprevention – inom och utanför det odlade beståndet.

Efter lunch redovisade Hanna Carlberg, forskare på akvakultur vid SLU, de många projekt som pågår nu gällande fiskodling. Hon nämnde ett projekt där fosforutsläpp runt odlingarna undersöktes närmare, och där nästa föreläsare tog vid. Martyn Futter, forskare vid SLU talade om oligotrofiering av ytvatten, alltså att svenska vatten har förlorat sin näringshalt. Han problematiserade alltså det faktum att fosforutsläpp alltid är något negativt. Kanske kan näringsutsläpp från fiskodlingar istället leda till en högre biologisk aktivitet i vattnet.

Dagens sista föreläsare var Cecilia Mark-Herbert, docent och lektor vid SLU, som skapade diskussion kring fiskodlingens mervärden, med fokus på entreprenörskap och relationen mellan producent och konsument.

Efter kaffet väntade ett panelsamtal om hinder och möjligheter med samtida och framtida vattenbruk, där Veronica Andrén (Jordbruksverket), Elin Mehlhorn (Hushållningssällskapet & Matfiskodlarna), Øystein Evensen (NMBU/SLU) och Magnus Oscarsson (Kristdemokraterna) medverkade. Även Emma Norhén (Miljöpartiet) skulle medverka, men fick lämna återbud på grund av sjukdom.

Magnus Oscarsson konstaterade, som avslutning på panelsamtalet, att fler politiker skulle varit med i diskussionen och att det här är ett seminarium som behöver tas i Riksdagen för att fleras blickar ska lyfta och det ska bli något gjort i frågan.

Text: Edla Simmerud, praktikant på akademien februari och mars 2026

Redigering: Agneta D Ohlson, akademikommunikatör